

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer; csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre . . . 12 korona.
 fél évre . . . 6 „
 negyed évre . . . 3 „
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Fuzió készül.

Minden jel arra mutat, hogy komolyan felmerült a függetlenségi és alkotmánypart egyesülésének kérdése. Napok óta foglalkoznak a politikai lapok ezen egyesülés lehetőségével és módzataival. Az eszme, hogy közös nemzeti célok szolgálatára, pártszempontok felretételével, minden magyar ember egyesüljön, oly szép, hogy érette csak lelkesedni lehet. A kivitelnek azonban némi nehézségei vannak, melyek nem egykönnyen lesznek áthidalhatók.

A függetlenségi párt lapjai azt állítják, hogy az alkotmánypart eddigi álláspontját feladva, be fog lépni Kossuth Ferencz pártjába. Az alkotmánypart vezérlapja pedig megjelölve az egyesülés célját: a „nemzet jövőjének gazdasági és kulturális alapon való biztosítását“ hangsúlyozza, hogy az alakulásnak „az őszinteség“ jegyében kell történnie, a melyben program és politika teljesen fedje egymást. Ki kell venni tehát a programból mindazt, a minek megvalósítására nem volt és nincs meg a komoly akarat, hanem csak szepen hangzó korteseszköz.

Ezzel határozottan céloz a függetlenségi párt azon elveire, melyekkel tulajdonképpen többségét szerezte: a politikai önállóság elveire. Kimaradna tehát teljesen a magyar hadsereg, az önálló külügyi képviselő, personál-unio követelése. S a kormánylapok szerint a Kossuth Ferencz partja hajlandó is volna ezeket az elveket,

sőt a „függetlenségi“ nevet is sutbadobni, s ezzel elismerni, hogy nem volt komoly akarata sohasem a politikai függetlenség kivására.

Aligha tévedünk, — írják mások — hogy ha azt hisszük, hogy ezen terv annak az utját akarja egyengetni, hogy — miután az ország gazdasági függetlensége tíz évre eltemetett — a leendő kormánypart új programja alapján a hadsereg kérdésében támasztott követeléseiről is lemondhasson.

Mások feltűntetik a dolognak ennél még szomorubb oldalát is. Azt előre lehetett tudni, mondják hogy a nemzeti jogok védelmének czime alatt „negyvennyolczas“ párt és kormány készül. Olyan párt, melynek tagjai azt mondják, hogy nem azért szereztek meg a többséget, hogy a királyllyal meg elkergettesék magukat. „Okosak leszünk, jók leszünk, csak olyat akarunk, a mi ellen a koronának nincs kifogása s azon felül még azt is, a mit a korona kíván.“ Hát ez természetes olyan pártnál, melynél fődolog a hatalom. De az már sok, hogy az új negyvennyolczas párt programját Bécsbe viszik jóváhagyás végett. Ugyanazok teszik ezt, akik közjogi sérelmek vitatásával akasztották három évtized fejlődését s minden eddigi kormányt bécsi szolgáának neveztek. Most a nemzeti akaratot a királyi tetszés alá rendelik. Nem a nemzetnél puhaltolják ki, hogy mit akar, hanem a koronánál, hogy mi tetszik. S a korona fog dönteni arról, mit akarjon a nemzet; ő fog egyes pontokat engedélyezni,

másokat kitiltani a „nemzeti akaratból.“ Szomorú eredménye a nagy erővel megindult nemzeti küzdelemnek s néhány ember hatalmi vágyának.

Mindezek azonban inkább hangulatok, az eddigi keretek természetéből folyó ellentétek és tülzások. A fő az, hogy a hazafias pártok közhangulatában uralkodik immár az az érzés, mely az országban rég uralkodóvá lett: hogy nemzeti politikáknak gyakorlatiaságra, allandóságra s tervszerűsége kell törekednie s hogy nem ennek a pártjel-szavakhoz idomulni, hanem a pártoknak kell kialakulniok a politika körül. Természetesen csak olyan tervezetről lehet szó, melyben nemzeti aspirációink egyelőre legalább részben kielégítést nyernek.

Igen nagy fontosságú dolog e mellett, hogy az általános választói jog alapján összeülő parlamentben magyar fontos kérdésekben lehetőleg ne küzdjön a magyarral. A nemzetiségek, horvátok és tülzö szocialisták ellen minden hazafias gondolkodásu embernek egy táborban kellene megvédelmeznie a nemzeti feladatokat.

Öreg politikus.

Flastrom. Főispán úr Ó méltósága, ki tudvalevőleg vármegyénk közbékéjének és a jó egyetértésnek tapintatos vezetőjeképpen ismeretes, dr. Asztalos Kálmán ügyvédet tiszteletbeli ügyésszé nevezte. A különös közszeretében nem éppen részesülő úrnak a tiszteletbeli ügyészi kiténtetést állítólag flastrom (Emplastrum euphorbiae) képpen szánta a kiválóan tapintatos megyekormányzó úr.

TÁRCSA.

Zebernik asszonya.

Elbeszélő költemény. Irta: Tolvay Géza.

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. — (13. folytatás.)
Ferencz bajnok visszanyeri párját.

„... akkor asszony ruhájában
 Tárházból kiméne az urak láttára...“
 Ráskay.

Kehely telik, kehely ürül,
 Érezpereme összecsendül
 Komoly szóra vidám tréfa,
 Regős dalra zene zendül
 Lakoma van, mulatás foly,
 Vig tora a bajvivásnak
 Jó lovagok, hős levették
 Ünneplik a bajnok társat.

Pezseg a levonték kedve,
 Csak Ferencz bán komor, méla,
 Nem vidítja a dicsőség,
 Nem a bor és könnyű tréfa;
 Bánat ül a lelke mélyén —
 Sötét holló tar faágon! —
 Mit ér — sóhajt — hir, dicsőség,
 Ha oda van boldogságom,
 Szép, Leónám, édes párom.

Egyszerre csak elül a szó,
 Megezakad a sípok hangja,
 A teremben mély hang zendül
 Mint a szentegyház harangja:

„Urám, a király kéret
 Jajtek a palotára!
 Udvarnagy az, ki így szóla
 És a hargra, hívó szóla
 A sok lovag miad feláll...
 És átment a palotába...“

Trónusán ült már a király,
 Mellette ült felesége,
 Körülöttük deli hölgyek:
 Magyar földnek disze, éke;
 A dalják is félkaréjban
 Velük szemközt el-felálltak
 S a boltozott nagyteremben
 Várakozás esendje támadt...

Szölt a király: „Jó hiveink,
 Kikhez vagyunk kegyelemmel
 Isten hozott, atyai szűnk
 Valamennyit egyként kedvel!
 Új dologról szerzünk hírt,
 Mely méltó, hogy meghalljátok,
 Ne vegyétek azért zokon,
 Ha zavartuk mulatástok!...“

— Volt egy bajnok országunkban
 Nem is olyan nagyon régen
 A ki szegény s bujdosó lett. —
 Sejtitek tán ki s mi révén? —
 Hontalan lón jó Ferencz bán
 S hü hitvese hjába várta,
 Őra helyett csak egy apród
 És az a vad jött a várba,
 Hogy: Ó dönté pusztulásba.

Összerokadt szegény asszony
 A mikor így mindent vesztett,
 De vállain az erős hit
 Megkönnyíté a keresztet
 És panasz helyett utra készült,
 Csak az apród lón a társa,
 S férfi képen férfi névvel
 Elindult a nagyvilágba,
 Hogy hitvesét fellalja.
 Csüggedetlen, fáradatlan
 Sok földet járt el, be érte
 S hűségéért nagy hitéért
 A jó Isten megsegelte;
 Védelmezte sok veszély közt,
 Kinek nevét minden áldja;
 Majd örökössévé tette
 Lengyelország jó királya.

Most közénk jött Loránt herozeg
 Ferencz bajnok hü hitvesse
 S itt végtére vesztett párját —
 Hála Isten — felfedezte,
 Megtalálta szegény sorsban
 S fegyvert, lovat rendelt néki...
 Dehogy sejté hős Ferencz bán,
 Hogy hitvesse az a férfi,
 Ki viadalhoz segéll!...

Függöny lebbent, hogy a király
 Beszédében eddig ére
 És a felség deli lánya
 Szép Leónát vezeté be...

Szemle.

Két nap óta, az új házszabály szerint, nyolcz óras üléseken tárgyalja a képviselőház a jövő esztendői költségvetést s igazán mondjuk, nem tudunk jelentőséget tulajdonítani annak, hogy ilyenformán két héttel hamarabb kaphatnak össze a delegációk a katonatiszti fizetésemelés fölött és hogy két héttel előbb mennek el a képviselő urak a semmitteves után oly édes pihenésre. Ahogy azonban szemléljük ezt a költségvetési vitát, amely most folyik a parlamentben és amely olyan szürke, sivár és tartalmatlan, mintha nem egy ország büdzsévitája, hanem egy kis vármegye hadakozása volna a nemzeti-ségi kérdésről, igazán keressük, mikor fogja már ez a parlament észrevenni és fölfogni, hogy ennek az országnak micsoda nagy kérdései várnak megoldásra.

A kolozsvári Ellenzésekben olvassuk, hogy a katonatisztek fizetésemelése dolgában a két kormány között fennálló differenciák terjedelme a minimumra csökkent. Nincs ellentét a két kormány között a tekintetben, hogy sürgős szükség a tisztai fizetésemelés 1909 re, csak abban van eltérés, hogy milyen időre legyen visszaható ereje a fizetésemelésnek? A magyar kormány, hír szerint a fizetésemelést október elsejére visszaható erővel kész felruhazni.

Az Emke XXIV. rendes közgyűlése.

Az Emke XXIV. évi rendes közgyűlésére a következő meghívót vettük:

Az Emke folyó évi június hó 8-án, pünkösd másodnapján tartja XXIV. évi rendes közgyűlést Marosujvárt. Alig tévedhetünk ama föltevésünkben, hogy az ország legnagyobb közművelődési egyesülete, midőn gyermeki ragaszkodásból eredő meghívásunkra, bányaközségünket választotta ez évi közgyűlésének színhelyétül, a nemzeti szemponton kívül a bányászatot mint ősipart, s a kártartó munkát óhajtotta méltányolni.

Ezen elhatározása feletti határtalan örömtünk versenyre kel elfogultságunkkal és ennek eredményül megszilárdul ama hittünk, hogy a magyar nemzeti társadalom elő-

Halk moraj szállt át a termen,
A sok bajnok állt csodálva.
Azután meg éljeneknek
Zugott erős riadása
S oda rohant Ferenéz lajnok.
Hol pirulva állt a hölgye
A ki aztán ráfonódott
Mint repkény szokott a tölgyre.

Befejezés.

Véget ért a hosszú ének
Csak néhány szón van még hátra.

A lovagok szótmenének.
Kinek merre volt hazája.
Haza ment a lengyel nép is —
Istenem, be búsan váltak! —
S herzeg helyett csodahirt és
Levelet vitt a királynak...
... És Zebornik nemsokára
Boldogságnak lón a fészke,
Gerleparként éle benne
Ferenéz báru és felesége,
Kinek híre messze szállott
Napnyugatra, napkeletre
S hős Leónát, szép Lorántot
Bár sok idő mulott, szállott
Regédalban emlegette...
Mint én tettem annyi este...
(Vége)

kelőségeinek megjelenése, rohamosan fejlődő nagyközségünk és környéke hazafias lakosságában megszilárdítja a faj- és munkaszereket iránt mindenkor táplált törekvését és bizonyosságul szolgál arra, hogy édes hazánk általános felvirágzásának az egymást megértő együttműködés kezei biztos zálogát.

Hazafias tisztelettel kérjük tehát az Emke minden igaz hívét és barátját, hogy örvendestessenek meg ezt a törekvő bányaközséget a jelzett napon szíves megjelenésökkel, előre biztosítván arról, miszerint teljes igyekezettel törekedni fogunk, hogy itt tartózkodásuk egy kellemesen eltöltött nap emlékévé váljék.

Hazafias tisztelettel:

Marosujvart, 1908. évi május hó 12-én.

A „Marosujvár és vidéke Emke fiók választmánya”-nak nevében: Br. Kemény Árpád, Alsó Fehér vármegye főispánja, tiszteletbeli elnök. Szabó Albert, elnök. Csegezy Gyula, János Lajos, Magyar Mihály, alelnökök. Dr. Jancsó Ödön, titkár. Jován Antal, jegyző.

Az ünnepély sorrendje:

Reggel 7:50 órakor a Budapest—Kolozsvár felől az 502. sz. gyorsvonattal érkező elnökség és Igazgató-választmány fogadása Székelykocsárd vasúti állomásnál, Binder József főszolgabíró által. Megérkezés Marosujvárra a bányatérre, hol Szabó Albert m. kir. bányatanácsos üdvözlözi az egyesületet a rendező bizottság nevében. Ezt követi a Stefánia-bánya megtekintése. Bányajárás után a vendéglátó házaknál átöltözködés. Részvétel dícsőségesen uralkodó Apostoli királyunk Ófelsége koronázási évfordulója alkalmából:

a) D. e. 10:30 órakor a róm. kath. templomban tartandó ünnepélyes szent misén;
b) D. e. 11 órakor a ref. templomban tartandó ünnepélyes istentiszteleten. Ezt követőleg:

D. e. 11:15 órakor az Emke közgyűlése a ref. templomban, melynek tárgysorozata:

1. Himnusz. Énekli: a Kolozsvári Dalkör.
2. Elnöki megnyitó és bizottságok kiküldése.
3. Múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. Képviselők és üdvözlők bejelentése. 5. Évi jelentés. 6. Számvizsgáló bizottság előterjesztése. 7. Néptanítói jutalmak kiosztása. 8. Jelölő bizottság előterjesztése. 9. Indítványok, melyek az Igazgató-választmányhoz legalább 8 nappal a közgyűlés előtt bejelentendők. 10. Elnöki zárószó. 11. Szózat. Énekli: a Kolozsvári Dalkör.

D. u. 1:45 órakor, a közgyűlés lefolyása után, társasbéd a kincstári vendéglőben. Ebéd után kirándulás a közeli gróf Teleki-kastélyhoz és a „Bánca” üdülőhelyre.

D. u. 6 órakor hangverseny a „Stefánia” intézkedő nagytermében, a közgyűlés napján kiosztandó műsor szerint. Az ünnepélyen való közreműködést kijelölésbe helyezte Rákosi Jenő udv. tanácsos, főrendiházi tag úr, az Emke örökös tiszteleti tagja; továbbá részt vesznek abban az országos hírnevű Kolozsvári Dalkör és más hivatott munkedvelők.

Este 8:15 órakor elutazás külön vonattal a bányatérrel Székelykocsárdra a Kolozsvár-Budapest felé közlekedő 501. számú gyorsvonathoz.

Városok fejlődése.

A városok fejlődésének ügye nálunk sokkal fontosabb mint első pillanatra látszik. Mondhatnánk döntő fontosságú Magyarország jövőjére, mert szoros kapcsolatban van az ipar és kereskedelem kifejlődésével. Ha gazdag és független Magyarországot akarunk,

arra kell törekednünk, hogy élénk intenzív városi élet fejlődjen ki az országban s mint a falu a földművelésnek, úgy a város az iparnak és kereskedelemnek legyen fészke mindenütt. Mint ahogy az iparnak és a földművelésnek harmonikusan és testvériesen kell kiegészíteniök egymást, mert egyiknek a másikatól függ a fejlődése, úgy szükséges, hogy a falu és a város arányosan és összhangzatosan egészítse ki egymást és táplálják kölcsönösen egymás fejlődését.

Ezért a helyes városi politika egyik lealapja Magyarország jövőjének. De ezt a politikát immár tudatosan és tervszerűen kell kezdeni, mert eddig még nagyon hiányos rendszertelen és következtelen volt. Feltétlenül szükséges külön törvény a városok rendezéséről.

E mellett azonban legfontosabb a városok fejlődése érdekében a helyes községi gazdasági politika. Ebben az állam csak segíthet, de a kezdeményezés mindenütt a városok dolga. És hozza kell fogni mindenütt, mert egyre növekednek a városok terhei s az állami segítség azoknak mégis csak egy részét fedezheti. A pótlódó tulságba szünet nem vihető, hanem községi üzletek, vállalatok jövedelmének kell a hiányt fedezni. Angol, német községeknek ezekből van ma már a fő jövedelme. Sajnos, nálunk ezen a téren egészen más rendszer volt a városoknál. A közhasznalatu vállalatokat: közvilágítást, közúti közlekedést stb. sehol se a községek letesítették, hanem a községtől nyert koncesszió s monopólium alapján magánosok vagy társulatok. Ezek hízta, gazdagodtak a vállalatok jövedelméből — rendszeresen befolyásos, protekciós emberek — a város pótlódója pedig egyre emelkedett.

Most már kezdenek nálunk is rájönni, hogy ilyen közhasznalatu dolgokat nem szabad magánosoknak adni monopóliumba, mert ez azt jelenti, hogy a város — ha bizonyos megszorításokkal is, — de kiszolgáltatja polgárait egyesek üzérkedésének, hanem ezek létesítése és kezelése a város hivatása. Nem kell hozzá, csak rendes, pontos, becsületes kezelés, és biztosan meg hozzák a maguk mersekel hasznát, amiből a városi terhek nagy része fedezhető. Főképen pedig hatalmasan mozdítják előre a város fejlődését.

Nagyon sok helyen megértik ezt már. Nem csak vízvezeteket és csatornázást, ami alig is képzelhető magánvállalatban, hanem közúti villamos vasutat, közvilágítást rendeznek be, városi szállodát, borpinczét, fürdőt, sőt sok helyen már bérházat is építenek a városok, s a legtöbb helyen mind nagyon szépen jövedelmez.

Végtelen tágas, nagy tér ez a városok vezetőinek tevékenysége számára. Ha önzetlenül, csak a közérdeket tekintve lépnek erre a térre, a városok fejlődésének, s vele Magyarország gazdasági életének új és szebb korszakát alapozhatják meg. A városoknak meg van hozzá módjuk, megadja azt a községi kölcsönök intézménye — Széll Kálmán egyik legértékesebb alkotása — amelylyel a város mindig olcsóbb pénzhez juthat, mint a magánvállalkozó. Ha az ilyen kölcsönt gyümölcsöző befektetésekre jól használják fel, az mindig azok közé a Magyarországon — sajnos — olyan ritka adósságok közé fog tartozni, amelyek nem pénzt visznek el, de jövedelmeznek.

Igy kezdjenek hát a magyar városok önmagukon segíteni. Akkor aztán betelik a közmondás és az állam is, az isten is megsegíti őket.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Személyi hír.** Gáspár János orsz. képviselő nagyenyedre érkezett.

— **Uj magántanár a kolozsvári egyetemen.** A kolozsvári Ferencz József tudomány-egyetem aulájában néhány héttel ezelőtt tartotta meg szépsikerű magántanári próbaelőadását Szilágyi Zoltán dr., a nagyenyedi Bethlen-kollégium kiváló tudású fiatal tanára. Ma már a hivatalos lap közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szilágyi Zoltán dr.-nak a kolozsvári egyetem bölcsészettudományi karán „az állatok ökológiája” című tanból történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és az új magántanárt e minőségében megerősítette. A fiatal tanárnak, a Bethlen-kollégium igazi büszkeségének, a ki a tudomány művelésével intézetének s tanárkarának is dicsőséget szerzett, újból is gratulálunk.

— **Hymen.** Lőtte Lajos marosújvári szolgabíró f. hó 16-án vette nőül Farnos Esztikét, dr. Farnos Árpád kórházi főorvos leányát. Az ifju párnak boldogságot kívánunk.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Miklósy Árpád nagyenyedi irodatisztet ideiglenes p. ú. fogalmazóvá nevezte ki.

— **Kánikula májusban.** Néhány nap nap óta oly forróság uralkodik városunkban és környékén, a milyen csak a legforróbb nyárban szokott fellépni. A gazdák aggódva nézik a firmamentumról zsarnoki önérettel lemosolygó napot, mely nem igen mutat semmi vizsgálatot, semmi változást. A fű, mely csak egy hét előtt vidáman mutatta a kikelet gyönyörűségét, a száraz forróságtól tikkadtan, fáradtan perzselődik össze. Ha sokáig tart még a száraz meleg, szomorú jövődre van kilátásunk. Hiszen tudjuk, hogy csak akkor van jó termésre kilátás, ha májusban bő esőt kapunk.

— **A konfirmáló növendékek oktatása** három csoportban serényen foly. A városi növendékek ünnepélyes kikérdezése f. május 26-án d. e. 10 órán kezdőleg fog végbenemni nyilvánosan a templomban. A hitvallomás és fogadástétel ünnepe pedig a szokott időben, Áldozó Csütörtökön megy véghez.

— **Tornanünnepély.** A Bethlen-kollégium tanítóképző intézete s gyakorlóiskolája f. hó 17-én (vasárnap) délután 4 órakor tartja meg tornanünnepélyét a kollégium tornakertjében, a következő tárgysorral: 1. Szabadgyakorlatok. 2. Versenyfutás (gyakorlóiskola) 3. Játék (gyakorlóiskola) 4. Súlydobás (I—IV évf.) 5. Korlát (mintacsapat). Távolugrás. 6. Rúdugrás. Gerelyvetés. 7. Gátverseny (I—IV évf.) 8. Kötélhúzás. 9. Játék (I—IV évf.) Ez ünnepélyre a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívom. Nagyenyed, 1908 máj. 13. Fejes Áron, igazgató-tanár.

— **Felhívás.** A nagyenyedi református egyház tagjainak tudomására hozzuk, hogy az egyházi Előljáróság elkészítette az Egyh. T. I. t. cz. 19 és 20 §-ai értelmében az 1908 július 1-től — 1909 június 30-ig érvényes „választói névjegyzéket”. — A névjegyzék f. május hó 15-től — 25-ig közszemlére lesz kiteve az egyház várbeli gyűléstermében, hol bármely egyháztag megtekintheti és esetleges felszólamlását ezen idő alatt írásban benyújthatja a presbiteriumhoz, amely azt elbírálja, s az illetőket a döntésről

értesíteni fogja. A választók névjegyzékébe csak olyan egyháztagok vetetnek fel, a kik egyházi rovatalt tartozásukat 1907 év végéig kifizették, vagy a felszólamlási idő alatt kifizetik. A kimutatás le van téve Málnási Lajos ref. énekvezérnél. — A ref. egyház Előljárósága.

— **Ösztöndíj-pályázat.** Felhívom a református Bethlen-kollégium I. gimn. osztályba járó tanulókat, illetve szülőik figyelmét arra, hogy 2 Jablonczay-féle ösztöndíj megüresedett. 1. Ezen ösztöndíjak elnyerése a végrendelet értelmében a következő feltételhez van kötve: „Elnyerhetik Alsófehérvármegyei és csakis nemesi, azaz lovagi (equestris) rendből született tanulók”, tehát kivannak zárva a főnemések, polgárok és volt urbéreszek gyermekei, továbbá azok gyermekei, kik csak hivataluknál fogva bírtak nemesi kiváltságokkal, valamint azon betelepedett családokból származott tanulók, kiknek nemesi joguk gyakorlatára megfelelő nemesi birtokuk nincs. 2. Ez ösztöndíjakra az illető tanulókat osztálytársaik és az osztályvezető választják titkos szavazással, a legnagyobb nyilvánosság mellett. 3. A választást az ifjak, vagy gyermekek részéről egyéb, mint az igazság és lelkiismeret, korántsem a kortések bevásárlása, vezesse, mert az ilyenek behizonyítható választás azonnal összeomlik és semmit erővé válik.” 4. A megválasztottak ezen ösztöndíjat élvezik kollégiumuk főgimnáziumában tanulások egész folyamata alatt, sőt azok, kik magukat törvénytanulásra szánják, az egyetemi tanulmány alatt is kapják, míg tökéletesen abszolváltnak és cenzurát tesznek le. Elvesztik ösztöndíjukat rossz tanulás és rossz magokviselése miatt. Kérem azokat, kik ez ösztöndíjakat elnyerni óhajtják, hogy folyamódásukat alulírotthoz folyó évi június hó 12-ig nyújtsák be; e folyamódáshoz melléklendő nemes Alsófehérvármegye Alispánja által kiállított okmány arról, hogy az illető alsófehérvármegyei nemesi (equestris) családból származik. Nagyenyed, 1908. május 13. Barth Zsigmond rektor-professzor.

— **Értesítés.** Üzletemben a tűz és füst folytán megrongálódott árúk az üzlet előtt levő sátorban olcsó áron eladatnak. Kérem a t. közönség szíves pártfogását annál is inkább, mert a tiszta jövedelem 5 százalékát a szegény tanulók támogatására fogom fordítani. Egyben tudatom a t. közönséggel, hogy az üzlet teljes helyreállításáig a frissen érkezett árúkat a különleges dohányáruda helyiségében árusítom. Tisztelettel Cirner J. József cég. 103 1—1

Cyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származóknak, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert renklivül hatásos a gyögyereje, s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

hoz, mely a leggyengébb gyomor-nak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halast — kérjük figyelembe venni.

— **Kiss szerencsése nagy!** Miért legnépszerűbb e 8. sz. az egész országban?

Vegyen sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. bevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy főelárusító helye. Huzás már május 21-én! Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekísérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és társa bankházában (Budapest. IV. Kossuth Lajos-utca 13.) sorsjegyet, mert Kiss szerencse nagy!

— **Nyilvános számadás.** A Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete által e hó 2 ikán rendezett estély pénztári bevétele volt: jegyek arából 524 kor. 40 fill., felülfizetésekből 92 kor., összesen 616 kor. 40 fill. — Kiadások összege 263 kor. 25 fill., tiszta jövedelem 353 kor. 15 fill. Felülfizetők: Zeyk Dániel 20 kor., Dr. Müller Jenő 20 kor., Kovács Józsefné 10 kor., Pogány János 8 kor., Ir. Bánffy Kazimírné 6 kor., Dr. Lengyel György 5 kor., Özv. Székelyhidny Jánosné 5 kor., Dr. Müller Zoltán 4 kor., Nagy Dániel 3 kor., Horváth Pálné 2 kor., Bedő Dénes 2 kor., Dr. Asztalos Kálmánné 2 kor., Málnási Domokos 1 kor., Farkas József 1 kor., Csiki Károly 1 kor., Horváth Viktor 1 kor., Kunsch Antal 1 kor. — összesen 92 kor. — Fogadják a szíves felülfizetők egyesületünk hálás köszönetét! — **Z a y z o n** János pénztáros J a n c s ó Sándor titkár.

— **Alba Nevis író** fölkéri a magyar írókat s általában azokat a hölgyeket, akik irodalommal foglalkoznak, hogy egy, a magyar írókat érdeklő irodalmi ügyben vele czimüket (Budapest, VI. ker., Podmaniczky-utca 15., sz. 6.) mielőbb közölni szíveskedjenek.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idel Temesvári Pünkösdi

országos vásár

f. évi május hó 28-ától június hó 1-éig bezárólag fog megtartatni.

Midenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 28-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1908. évi április hó 22-én.

104 1—2

A városi főkapitányságtól:

Beő Ferencz, főkapitány.

353/1908. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1908. évi V. 228. sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Caspari Erigyes javára Daramus Chiprián és t. ellen 828 kor. s jár. erejéig 1908. évi március 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 910 kor. becsült következő ingóságok, a m. Baldeán Szabásztánnál 2 ökör, 1 székér, 1 ló, 1 kezeke 750 korona becsértékben; Daramus Chiprián J. Gligor és neje 8 juh, 1 székér 160 korona becsértékben nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósa 1908.

évi V. 223.2 sz. végzése folytán 323 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 87 kor. 92 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, B.Brünnében az eljáráság házában leendő megtartására 1908. évi június hó 3-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

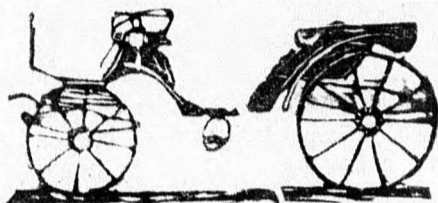
Nagyenyeden, 1908. évi május hó 11. napján.
Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

100 1-1

Gergely János

kocsifényező, karpitos, fa- és vasbutor-fényező
NAGYENYED.

Tövis utca 30.

Tövis utca 30.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat u. m. kerekcs, kovács, nyerges és fényező munkákat a legjuttatásosabb árak és a legpontosabb kiszolgálás mellett.

A n. e. közönség szíves pártfogását a magyar ipar érdekében kéri

kiváló tisztelettel

Gergely János.

Tövis utca 30.

97 2-10

Hajdu Albert

kályhakészítő, Nagyenyed.

Raktár: Főtér.

Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kályhaktárt nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályhaimat, melyeket a n. e. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 1-52

Hajdu Albert.

Két világos, tágas szoba, butor nélkül kerestetik, lehetőleg a fegyintézet közelében.

Értekezhetni a fegyintézeti kapusnál.

102 1-1

A SZÉP SÉG!

Minden hölgynek kötségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen ezéjét elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arczát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arczbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos apolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crémével elért (különösen Francia- és Németországban) s. k. embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arcz minden tisztatlansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen paratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crémé készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s ezen azért, mert a titkát soha senkire sem bizta, hanem minden egyes készítményét maga állít elő, a Margit-Crémé mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arczunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arcz szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség szer a Földes-féle Margit-Crémé, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arczbőrt, eltünteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtájkát, mitesszert, arcz- és kéz-vörösséget. Az arcz ideális szép, üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crémé teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és krém színben) 1 kor. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crémé kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címmezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Nagyenyeden:

Novák István gyógyszerésznel.

303 3-1

LEOPOLD GYULA

Saját érdekekben hírvészen kizárólag
hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.
200 aszóp. Kizárólagos képviselő!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegységek ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a vegyszert és kémiai laboratórium.

KOSMOS GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbeöntök, izék, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-konzerveket, nemes borovicskát, legkiválóbb minőségben szállít. — legkiválóbb fűszerek készítésével is

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonyagyógybőr, kapható gyógyszerertárakból. 5 üveget 8 K-ért bérmentve szállít.

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyséket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerertárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legzotidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképzési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művésztel kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Brass, lüggelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyséket?

DIGESTOL GLÜCK

legkiválóbb emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postal szék útján: FEHÉR GALAMB-gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszerertárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle fegyérget a lakásban ép úgy, mint mindenféle hernyót, vért és levéltétit és egyéb kert- és veteményben kártékony állatkákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védező szer az anyog és darás ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Vezérképviselők Magyarországon részesei:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 31-31.

BOGDÁNY szerencsése páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fovárosi sorsjegyroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.

Téglén K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17.

„Tolltás-ittak” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerertárban és drogeriában kapható.

Főraktár: BERETVÁS TAMÁS gyógyszerész-részlet KISPEST, Rákóczi-utca 2.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLÓ

Szálló: Simon Péter

Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.

100 szoba 200 K-ól feljebb, kiváló konyha és villanyvilágítással együtt. Földök, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az ország pályaszorok és központjában.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptiail rendelő-intézet

Idült betegségekben szenvedők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szépművészi előadások és szegény világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb molnári ellen védő rész. Ára.

BÉG!

eghőbb vágya,
ezen ezéjáj
mat, a legkép-
zát. — A leg-
z, mert nem-
ellenkezőleg
gy, hogy igen
oz, hogy ismét

melyet Földes
git-Cr-me-jé-
Németország-
zát a világhírű,
isztátlansága
en paratlanul
zák. — Termé-
korült, mert a
senki más nem
s épen azért,
bizta, hanem
a állit elő, a
annak kidol-
ása is rögtöni
rezunkat min-
nk oly szert,
a hirneves or-
biztos és ár-
séro és a szép-
rű szépitőszek-
ly már 4-5
lakítja az arez
jfoltokat, ki-
arez- és kéz-
üde és ifju
eljesen ártal-
git-szappan 70
őzsa és eréme
n szerek mind-
A Földes-féle
nden nagyobb
ron nem volna,
ezimezve irni:
Arad.
len:
zeresznél.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 12-50

KÖHÖGÉS

Aki

szereti egészségét, az igyekszik a kö-
högést megszüntetni. 5245 közjegyzői-
leg hitelesített bizonylat igazolja a

KAISER-FÉLE

MELL-KARAMELLA

jóságát. (3 fenyővel.)

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés,
rekedtség, katarus, gégekatarrus, elnyál-
kásodás, görcs és hörghurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható:

Schieszl Károly gyógyszerésznél.

223

21-22

Özv. dr. Ötves Geróné
magán zongora iskolája
Nagyenyed, Szentkirály-utca 12. szám.

Hat osztályu magán zongora iskolában tananyag beosztás és módszer tekintetében a budapesti zeneconservatoriumkének megfelelő oktatásban részesitem növendékeimet.

Minden tanév végén nyilvános iskolai hangversenyt tartok az összes növendékek közreműködésével, hogy a közönség személyesen szerzhessen meggyőződést a növendékek előhaladásáról.

Az iskola növendékei a budapesti VIII. kerületi zeneconservatoriumban (az orsz. m. kir. zeneakadémiára előkészítő tanfolyam) minden iskolai évről vizsgát tehetnek, melyről bizonyítványt kapnak.

Havi tandíj 16 korona (Heti 3 tanóra). Magánórák külön megállapodás szerint. Beiratások délután 2-5-ig naponta.

Teljesen modern színvonalon álló magán zongora iskolámat ajánlom szülővárosom kedves közönségének jóindulatú pártfogásába.

Özv. dr. Ötves Geróné
okleveles zongoratanárnő.

96 2-?

A legjobb és a legjobban értesült
magyar ujság

az „EGYETÉRTÉS“

A társadalom minden körében egy-
formán kedvelik. A magyar család-
dok hirlapja.

Előfizetési ára: egy óra 240 K.

Főszerkesztő:

Dr. Pap Zoltán.

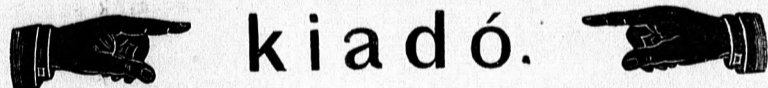
Szépirodalmi főmunkatárs:

Eötvös Károly

Kérjen mutatványszámot.

Üzletem
teljes felosztása miatt
az egész

áruraktár
berendezéssel
együtt eladó
s az üzlethelyiség azonnal

— Értekezhetni:

Berkovics Béla üzletében.

Weinberger Miksa,
Főtér, Várépület 8.

Marosujvári Takarékpénztár r.-t.

Veszteség.		Veszteség- és nyereség-számla.		Nyeresség.			
4	Házbér számla	150	—	41	Nyeresség áthozat	6	13
23	Napibiztosítási díj számla	152	—	80	Kamat számla	22537	19
24	Betét számla	338	01				
76	Visszeszámítási kamat számla	8579	15				
78	Tiszti és szolgálattétel	2478	23				
79	Apró kiadás	984	86				
26	Állami és községi adó	854	35				
	Nyeresség	9006	72				
		22543	32			22543	32

Marosujvár, 1908. április 30-án.

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Kúthy, igazgató.

Himmel, Gyula könyvelő.

A takarékpénztárról rosszhiszeműleg terjesztett álhírek következtében nagyobb mérvű betétfelmondások és visszleszámítási hitel-megvonások történvén, az intézet adóssai ez uton is felhivatnak, hogy a legközelebbi kamattizetési határidő alkalmával a tőkéből is legalább egy harmadrészt törleszteni sziveskedjenek, mert ellenesétben az egész tőke per utján fog felhajtani.

Az igazgatóság.

Márer és Weiszberger
fakereskedők
NAGYENYED és TÖVIS.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

NAGYENYEDEN

özv. Garda Józsefné-fele telken a Szentkirály-utczában, közel a vasuti állomáshoz egy új

épületfa-kereskedést
nyitottunk.

Raktáron tartunk a legnagyobb választékban épületfa, deszka, lécz, stukator-nádat és dupla átfedő francia fedélcserépet, melyből csak 15 drb szükségeltetik egy □ méterbe.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérjük

kiváló tisztelettel

Márer és Weiszberger

56 16-24

fakereskedők.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanycsengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok

Szaktámmba vágó költséggel díjtalanul szolgálok

Becsés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

műlakatos és gépjavitó műhelye

40-104

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőoltvány telepek 391 40-104
Nagyenyed
nemcsak kifogástalan
facsemetéket
hanem legjobb minőségű fajtiszta
szőlőoltványokat
is szállítanak. Árjegyzék kívánatra bérmentve.
Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnek.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.	
Előnyös	kölesönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapirokat.
Letétbe	elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Idégen	kölesönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.
Allandó betétet	5% kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznep d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságu

Portland- és Román-Cement

nagyan és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utczá 128. sz.